اخبار دیپلماسی

تأکید ایران بر امدادرسانی فوری به مردم یمن و حضور نماینده سازمان ملل در این کشور

فارس: حسین امیرعبداللهیان معاون عربی و آفریقایی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران و «والری آموس» معاون انساندوستانه و هماهنگ کننده کمک‌های اضطراری دبیرکل سازمان ملل دیروز درخصوص عملیات امدادرسانی و ارسال کمک‌های فوری انساندوستانه به مردم مظلوم و بی‌دفاع یمن گفت‌وگو کردند. امیرعبداللهیان طی تماس تلفنی با آموس، ضمن انتقاد شدید از تداوم حملات عربستان به یمن، حملات به تأسیسات و اهداف غیرنظامی طی ۲ روز گذشته در استان‌های صعده و عمران و تخریب فرودگاه‌هایی که به منظور عملیات امدادرسانی صلیب‌سرخ و نهادهای امدادرسانی بین‌المللی آماده شده بود، را نقض فاحش مقررات بین‌المللی و حقوق بشر دوستانه دانست. وی افزود: جمهوری اسلامی ایران انتظار دارد اسماعیل ولد الشیخ احمد نماینده دبیرکل در امور یمن سریعاً وارد این کشور شده و نسبت به توقف حملات و جلوگیری از تشدید فاجعه انسانی اقدام کند. معاون وزیر خارجه کشورمان تأکید کرد: ایران آمادگی دارد در هماهنگی کامل با برنامه امدادرسانی ملل متحد، به ارسال فوری کشتی‌های سوخت و فرآورده‌های نفتی به بنادر مختلف یمن، اعزام تیم‌های پزشکی و احداث سه بیمارستان صحرایی در صنعا، عدن و صعده و استان‌های مورد نظر سازمان ملل متحد، ارسال فوری محموله‌های امدادرسانی و غذایی از طریق هوایی به جیبوتی یا به‌طور مستقیم به یمن و اختصاص دو فروند هواپیمای ترابری و سه فروند کشتی ترابری برای سرعت‌بخشیدن به برنامه امدادرسانی سازمان ملل متحد و انتقال بسته‌های دارویی و غذایی از طریق جیبوتی به یمن اقدام کند. وی همچنین آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای انتقال فوری مجروحین یمنی به ایران را نیز به اطلاع هماهنگ کننده کمک‌های اضطراری دبیرکل سازمان ملل رساند. والری آموس نیز ضمن قدردانی از اهتمام جمهوری اسلامی ایران به ابعاد انسانی بحران یمن و حمایت‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران از عملیات امدادرسانی ملل متحد در آن کشور، گفت: سازمان ملل متحد برنامه‌ریزی گسترده‌ای برای کمک به مردم یمن تدارک دیده است.

توضیحات قشقاوی درباره تغییر مکان دفتر حافظ منافع ایران در واشنگتن

ایسنا: معاون وزیر خارجه به تذکر مطرح شده در صحن علنی دیروز مجلس شورای اسلامی درخصوص اخبار مربوط به تغییر محل استیجاری دفتر حافظ منافع جمهوری اسلامی ایران در واشنگتن پاسخ داد. حسن قشقاوی معاون کنسولی، پارلمانی و امور ایرانیان خارج از کشور وزارت خارجه گفت: ساختمان قبلی محل دفتر حفاظت منافع جمهوری اسلامی ایران در واشنگتن که از زمان قطع روابط رسمی کشورمان با ایالات متحده، امور کنسولی هموطنان ایرانی مقیم خارج آمریکا را توسط کارمندان محلی انجام می‌داد به‌دلیل اقبال فراوان هموطنان برای دریافت خدمات و تسهیلات کنسولی جهت سفر به کشورمان و نیز کوچکی مکان، متناسب با حجم مراجعین و پرونده‌های جدید کنسولی هموطنان گرامی نبود. وی افزود: برای همین از مدت‌ها پیش وزارت امور خارجه در پی یافتن مکانی مناسب و وسیع و سهل‌الوصول به لحاظ ترددی بوده است که خوشبختانه مکان جدیدی در این خصوص اجاره شده و به‌زودی فعالیت دفتر حفاظت منافع جمهوری اسلامی ایران به این محل انتقال می‌یابد تا تسهیلات بیشتری برای هموطنان مقیم آمریکا فراهم آید.

اخبار جهان

تاکید بان کی‌مون بر ضرورت حل‌وفصل سیاسی بحران سوریه

دبیرکل سازمان ملل با تأکید بر اهمیت تلاش‌ها جهت یافتن راهکار سیاسی برای حل مسأله سوریه تصریح کرد که مسائل این کشور باید از راه‌های سیاسی و دیپلماتیک حل‌وفصل شود. به گزارش ایرنا، «بان کی مون» در گفت‌وگو با شبکه روسیه ۲۴ گفت: «سازمان ملل برای حل‌وفصل مسائل سوریه تلاش می‌کند و اقدامات دیپلماتیک این سازمان برای پایان دادن به مناقشه مسلحانه در سوریه متمرکز شده است». وی بر ضرورت حل‌وفصل سیاسی مسائل سوریه از راه‌های سیاسی و پایان مناقشه در این کشور با اجرای کامل توافقنامه ۳۰ ژوئن ژنو تأکید کرد.

ابراز نگرانی فرانسه درخصوص پایبندی بریتانیا به اتحادیه اروپا

رئیس‌جمهوری فرانسه از طرح‌های دیوید کامرون برای آینده انگلیس و اتحادیه اروپا ابراز نگرانی و تأکید کرد که لندن باید به قوانین اروپا احترام بگذارد. به گزارش ایسنا، «فرانسوا اولاند»، رئیس‌جمهوری فرانسه در جریان گفت‌وگویی تلفنی به «دیوید کامرون،» نخست‌وزیر انگلیس هشدار داد که وی نمی‌تواند نسبت به جایگاه کشورش در اتحادیه اروپا به صورت یکجانبه عمل کند چراکه به گفته وی، «قوانینی وجود دارند که باید مورد احترام قرار بگیرند». نخست‌وزیر انگلیس وعده داده است که رفراندومی را درباره عضویت کشورش در اتحادیه اروپا برگزار کند.

آتش‌بس ۵ روزه در یمن برقرار می‌شود

با موافقت حوثی‌ها از شامگاه فردا به مدت ۵ روز آتش‌بسی برای انتقال کمک‌های بشردوستانه به یمن برقرار خواهد شد

عکس: AFP

گروه جهان | مبارزان جنبش حوثی‌های یمن سرانجام در روز گذشته با پیشنهاد آتش‌بس ارایه شده از سوی عربستان سعودی موافقت کردند اما هشدار دادند که هرگونه تخلف و نقض آتش‌بس را بدون پاسخ نخواهند گذاشت. طرح آتش‌بس ۵ روزه در روز جمعه و از سوی عربستان سعودی عنوان شد، طرحی که با چراغ سبز حوثی‌ها از ساعت ۱۱ شب فردا آغاز می‌شود و فرصتی برای انتقال کمک‌های بشردوستانه و یاری‌رسانی به غیرنظامیانی که هفته‌هاست زیر آتش جنگنده‌های سعودی قرار دارند فراهم می‌کند.

سرهنگ «شرف لقمان»، سخنگوی مبارزان حوثی در روز گذشته از موافقت نیروهای یمنی با طرح آتش‌بس خبر داد اما تأکید کرد که این نیروها با حملات نیروهای وفادار به منصور هادی در سراسر کشور مقابله خواهند کرد. مبارزات جنبش حوثی‌ها با هدف غلبه بر شبه‌نظامیان القاعده در یمن آغاز شد، آنها همچنین نیروهای منصور هادی، رئیس‌جمهوری مستعفی یمن را نیز به حمایت از این تروریست‌ها متهم می‌کنند. سرهنگ لقمان در بیانیه‌ای که از سوی خبرگزاری سبا در یمن منتشر شد عنوان کرد: «هر گونه نقض آتش‌بس از سوی القاعده و افرادی که آنها را همراهی می‌کنند پاسخ داده خواهد شد». اظهارات این سخنگوی جنبش حوثی‌ها پاسخی آشکارا به وزیر خارجه عربستان سعودی بود که در اظهارات روز جمعه، آتش‌بس را مشروط به توقف حملات حوثی‌ها خواند.

در همین حال حملات هوایی ائتلاف مهاجمان به یمن همانند ۶ هفته گذشته، دیروز نیز ادامه یافت و بخش‌هایی از شهرستان عدن در جنوب این کشور را به لرزه درآورد و حوثی‌های مستقر در جنوب این کشور را درخصوص آتش‌بس قریب‌الوقوع به تردید انداخت. ائتلاف تحت هدایت عربستان سعودی با حمایت آمریکا از تاریخ ۶ فروردین حملاتی را علیه مواضع حوثی‌ها و نیروهای وفادار به «علی عبدالله صالح»، رئیس‌جمهوری پیشین یمن ترتیب داد، حملاتی که با انتقادات شدید بین‌المللی و به شکل نامشروع آغاز شد و پس از چندی توانست نظر شورای امنیت را به خود جلب کند. سعودی‌ها با تشکیل این ائتلاف در تلاشند تا «عبدربه منصور هادی»، رئیس‌جمهوری مستعفی یمن را بار دیگر به قدرت رسانند.

به گزارش واشنگتن پست، «عادل الجبیر»، وزیر خارجه عربستان در جریان کنفرانس خبری مشترک خود با جان کری، همتای آمریکایی خود پس از نشست روز جمعه آمریکا و اعضای شورای همکاری خلیج‌فارس درخصوص این طرح گفت: «ما برای تسهیل جریان ارسال کمک‌ها به یمن با سازمان‌های کمک‌رسانی و بین‌المللی تماس برقرار کرده‌ایم.» و ادامه داد: «ما خواستار ورود این سازمان‌ها به یمن و انجام عملیات توزیع از سوی آنها هستیم». پیشنهاد آتش‌بس همزمان با افزایش حملات جنگنده‌های سعودی به استان «صعده» یمن مطرح شد. مبارزان حوثی در روزهای گذشته از این شهر مرزی که یکی از پایگاه‌های اصلی آنها به شمار می‌رود حملاتی را علیه عربستان ترتیب دادند و مواضع نیروهای سعودی را با استفاده از خمپاره و موشک هدف قرار دادند. به دنبال آن ریاض خواستار خروج غیرنظامیان از این منطقه شد، اقدامی که با انتقاد سازمان ملل مواجه شد و «یوناس ون در کلاو»، مسئول هماهنگی سازمان ملل در امور یمن در بیانیه‌ای نوشت: «بمباران مناطق مملو از جمعیت، بدون اخطار و حتی با اخطار قبلی، بر خلاف قوانین بین‌المللی بشردوستانه است». ون در کلاو در ادامه نوشت: «بسیاری از شهروندان در صعده به دام افتاده‌اند و به دلیل کمبود سوخت به وسایل حمل‌ونقل دسترسی ندارند و هدف قرار دادن کل یک استان جان غیرنظامیان بی‌شماری را به خطر خواهد انداخت».

نگرانی‌های بین‌المللی در شرایطی مطرح می‌شود که حملات هوایی ائتلاف نظامی به سرکردگی عربستان تا امروز بیش از یک‌هزار و ۳۰۰ کشته بر جای گذاشته است، مردم یمن را به ترک خانه‌هایشان وادار کرده و زیرساخت‌های این کشور را ویران کرده و به دنبال آن کمبود مواد غذایی، دارو و سوخت شرایط زندگی را هر روز ناممکن‌تر از پیش می‌کند. ادامه این حملات جنگنده‌ها و بمباران شهرها هر روز یمن را گامی دیگر به لبه پرتگاه یک فاجعه بشری نزدیک می‌کند.

به گفته ساکنان صنعا، جنگنده‌های عربستان برای دومین روز پیاپی مرکز این شهر را هدف قرار دادند. شهر صنعا که امروز یکی از مقرهای اصلی حوثی‌ها به شمار می‌رود محل سکونت «عبدالله صالح»، رئیس‌جمهوری پیشین یمن است که یکی از چهره‌های تاثیرگذار بحران اخیر در این کشور است و نیروهایش دوشادوش مبارزان حوثی‌ها به مبارزه برخاسته‌اند. جنبش حوثی‌ها و عبدالله صالح خواهان برگزاری گفت‌وگوی سیاسی با حمایت سازمان ملل هستند با این حال مخالفانشان از این موضوع اجتناب می‌کنند

عبدالله صالح، روز گذشته با انتشار پیامی در حساب توئیتر خود نفرتش از اقدامات ائتلاف نظامی به رهبری عربستان را منعکس کرد و با این اقدام در عین حال از سلامت کامل خود در جریان این حملات خبر داد. رئیس‌جمهوری پیشین یمن در این خصوص نوشت: «دست از نوشیدن خون مردم یمن بردارید و بگذارید خودمان مشکلاتمان را حل کنیم». هرچند که عربستان سعودی در نظر دارد تا با این اقدام از حجم انتقادات شدیدی که علیه تهاجم نظامی به یمن مطرح شده است بکاهد، اما با این حال عادل الجبیر در جریان اعلام این پیشنهاد آتش‌بس در روز جمعه، هشدار داد که این آتش‌بس تنها در صورت توقف حملات موشکی و خمپاره‌ای یمن ادامه خواهد یافت و در غیر این صورت پیش از موعد مقرر به پایان خواهد رسید. با این حال جان کری در اظهارات خود عنوان کرد که این آتش‌بس می‌تواند زمینه‌ای برای مذاکره و حل‌وفصل دایمی این اختلاف فراهم کند. وزیر خارجه آمریکا در این خصوص گفت: «آتش‌بس به معنای صلح نیست و درنهایت گروه‌ها چاره‌ای جز بازگشت به پای میز مذاکرات ندارند».

رئیس سازمان انرژی اتمی:

مذاکرات در مجموع به نتیجه خواهد رسید

رئیس سازمان انرژی اتمی با بیان این که مذاکرات هسته‌ای با گروه ۱+۵ به خوبی پیش می‌رود و در مجموع به نتیجه خواهد رسید، گفت: مذاکره‌کنندگان به خوبی از حاکمیت و منافع ملی ما دفاع می‌کنند و به هیچ چیزی خارج از چارچوب تعیین شده توسط مسئولان نظام عمل نخواهند کرد. به گزارش ایرنا، علی‌اکبر صالحی روز گذشته در حاشیه مراسم بزرگداشت شهدای هسته‌ای که در سالن خوارزمی دانشکده فنی مهندسی دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات برگزار شد گفت: هرچه مورد توافق قرار بگیرد، براساس توافقی است که در داخل کشور و بین مسئولان درباره آن اجماع حاصل شده است. وی در پاسخ به سوالی درخصوص دبه کردن طرف مقابل در مذاکرات هسته‌ای گفت: در برخی از امور در جلسات اخیری که داشتند نسبت به تفاهماتی که قبلا داشته‌ایم بعضی سوال‌ها را دوباره مطرح کردند.

رئیس سازمان انرژی اتمی همچنین با اشاره به برنامه احداث بیمارستان تخصصی هسته‌ای اظهار داشت: این بیمارستان، بیمارستان وسیعی خواهد بود و تاسیساتی برای نخستین‌بار در این بیمارستان نصب خواهد شد. به گفته صالحی، با راه‌اندازی این بیمارستان جلوی خروج بیماران صعب‌العلاجی که برای درمان به خارج از کشور می‌روند گرفته می‌شود

و حتی زمینه برای توریسم درمانی و جذب بیماران از کشورهای منطقه فراهم می‌شود. صالحی یادآور شد این بیمارستان با هزینه سنگینی که بخشی از آن توسط سازمان انرژی اتمی تأمین می‌شود احداث خواهد شد.

رئیس سازمان انرژی اتمی درخصوص قرارداد دو نیروگاه هسته‌ای دو هزار و ۱۰۰ مگاواتی با روس‌ها گفت: اواخر سال گذشته قرارداد احداث این نیروگاه‌ها امضا شد و حرکت جدی برای ساخت این نیروگاه‌ها امسال آغاز می‌شود. صالحی در مراسم بزرگداشت شهدای هسته‌ای افزود: شهرک مربوط به استقرار تکنسین‌ها و مهندسین این مجموعه عظیم در حال ساخت است و ما برای راه‌اندازی این دو واحد نیروگاهی ۱۳ هزار تکنسین و مهندس در بوشهر نیاز خواهیم داشت. وی یادآور شد: علاوه بر این با یک کشور دیگر برای انعقاد قرارداد نیروگاه‌های کوچک ۱۰۰ مگاواتی پیش رفتیم و حدود ۹۰ درصد کار پیش رفته است. رئیس سازمان انرژی اتمی با بیان این که این نیروگاه‌ها در سواحل مکران (دریای عمان) احداث خواهد شد، گفت: از طریق این نیروگاه‌ها می‌توانند هم آب شیرین و هم برق تولید کنند.

صالحی در ادامه، درباره مذاکرات با گروه ۱+۵ گفت: این مذاکرات به لطف الهی و اگر مقدر باشد به نتیجه می‌رسد و اطلاعاتی که به دست ما رسیده نشان‌دهنده این است که مذاکرات خوب پیش می‌رود. وی افزود: البته آنها از حالا دارند دبه در می‌آورند و روی یک‌سری از مسائل که قبلا تفاهم شده سوال‌هایی را مطرح می‌کنند البته آنها فهمیده‌اند که چه رخ داده است. رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: این مذاکرات در مجموع به نتیجه خواهد رسید اما نگفتیم ما می‌خواهیم به هر قیمتی به نتیجه برسیم بلکه توافق باید با حفظ منابع ملی و حاکمیت ملی و در چارچوبی که مقام معظم رهبری و مسئولان نظام مشخص کرده‌اند پیش می‌رود.

بحران اوکراین محور اصلی مذاکرات با پوتین

«آنگلا مرکل» صدراعظم آلمان روز یکشنبه برای انجام دیدار رسمی دو روزه و شرکت در مراسم رسمی هفتادمین سالروز پایان جنگ دوم جهانی وارد مسکو پایتخت روسیه شد.

به گزارش ایتارتاس، مرکل قرار است امروز با «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهوری روسیه دیدار کند و حل‌وفصل بحران اوکراین موضوع اصلی مذاکرات سران روسیه و آلمان خواهد بود. پوتین و مرکل در دیدار در کاخ کرملین همچنین درمورد موضوعات همکاری‌های دوجانبه و دورنمای توسعه روابط دو کشور گفت‌وگو و تبادل‌نظر خواهند کرد. «یوری اوشاکف» دستیار رئیس‌جمهوری روسیه در امور بین‌المللی در گفت و گو با خبرنگاران ابراز امیدواری کرد، دیدار امروز سران روسیه و آلمان به توسعه همکاری‌های دو کشور در عرصه‌های مختلف کمک کند. به گزارش رسانه‌های روسی، مسکو به مذاکرات رهبران روسیه و آلمان برای توسعه همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی دو کشور امیدبسته است.

آلمان بزرگترین شریک تجاری خارجی روسیه است و حجم مبادلات بازرگانی دو کشور در سال‌های اخیر تا ۸۰ میلیارد دلار رسیده، اما این شاخص در یک‌سال بر اثر تحریم‌های روسیه کاهش یافته است. رئیس جمهوری روسیه روز گذشته برای احیای همکاری‌های مسکو با اتحادیه اروپا و کشورهای عضو این اتحادیه اعلام آمادگی کرد. پوتین در دیدار با «میلوش زمان» رئیس‌جمهوری چک خاطرنشان کرد که برای برقراری مجدد همکاری‌های روسیه با اتحادیه اروپا امیدوار است. رئیس‌جمهوری روسیه خطاب به میلوش ابراز امیدواری کرد با کمک سیاستمدارانی همچون او، روابط روسیه و اروپا دوباره برقرار شود. سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه نیز به تازگی از تأثیر تحریم‌ها بر همکاری‌های روسیه و آلمان و ادامه کاهش سطح مناسبات دو کشور ابراز نگرانی کرد. لاوروف روز چهارشنبه در مقاله‌ای در روزنامه آلمانی «هاندلس بلات» خاطرنشان کرد: روسیه برای حفظ همکاری‌ها با آلمان تلاش می‌کند اما تحریم‌های اتحادیه اروپا ممکن است سطح همکاری‌ها را بار دیگر کاهش دهد. وی افزود: مسئولان و نمایندگان شرکت‌های آلمانی فعال در روسیه، نگرانی خود را از امکان تشدید تحریم‌های اتحادیه اروپا در مورد روسیه پنهان نکرده و به‌رغم مشکلات موجود، برای ادامه همکاری با شرکای روسی اعلام آمادگی می‌کنند. لاوروف در ادامه مقاله، از این که دولت آلمان از مسأله اوکراین به‌عنوان دستاویزی برای کاهش همکاری‌ها با روسیه استفاده می‌کند و مشارکت خود را در برخی طرح‌های مشترک و عرصه‌های همکاری دوجانبه متوقف کرده است، ابراز تأسف کرد.

«الحیاه» پیش‌نویس بیانیه کمپ دیوید را منتشر کرد

تاکید بر ایجاد زرادخانه تسلیحاتی برای شورای همکاری خلیج فارس و توافق فراگیر با ایران

ایسنا | روزنامه فرامنطقه‌ای الحیاه نوشت که پیش‌نویس بیانیه پایانی نشست سران شورای همکاری خلیج فارس با باراک اوباما بر ایجاد زرادخانه تسلیحاتی برای کشورهای عضو این شورا و تقویت مخالفان سوریه متمرکز است. درحالی که تنها چند روز به آغاز نشست مهم سران شورای همکاری خلیج‌فارس با باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا مانده است روزنامه فرامنطقه‌ای الحیاه به نقل از منابع و مسئولان آگاه نوشت که پیش‌نویس بیانیه پایانی این نشست بر حمایت از سامانه تسلیحاتی شورای همکاری خلیج‌فارس و گسترش آن و تسریع در تحویل آن با اقداماتی که اوباما آن را اتخاذ خواهد کرد، تأکید دارد. منابع غربی اعلام کرده‌اند که این سلاح‌ها شامل سامانه موشکی پاتریوت و موشک‌های «تاد» ساخت شرکت «لاکهید مارتین» است. در این پیش‌نویس همچنین اعلام شده که به محض پایان نشست، برنامه آموزش‌های نظامی و تقویت حفاظت دریایی از آب‌های خلیج‌فارس آغاز خواهد شد. در زمینه سیاسی نیز در این بیانیه مشخص خواهد شد که حاضران در نشست معتقدند باید به توافقنامه فراگیر با ایران برسند طوری که از طریق آن منافع مشترک شورای همکاری خلیج‌فارس و آمریکا نیز محقق شود. همچنین در این پیش‌نویس تأکید می‌شود در صورتی که «ایران دیگر تهدیدی برای امنیت منطقه نباشد» به عادی‌سازی روابط با آن می‌پردازند. این پیش‌نویس به ۳ پرونده منطقه‌ای شامل مقابله با تروریسم از طریق روند نظامی شامل حملات هوایی به سوریه و عراق و از طریق تقویت اقدامات برای مبارزه با حامیان تروریست‌ها، تقویت شبکه ارتباطی در داخل شورای همکاری خلیج‌فارس و تبادل اطلاعات با واشنگتن و بهبود تکنولوژی فرودگاه‌ها برای رسیدن به این هدف اشاره دارد. درخصوص پرونده سوریه نیز آمریکا و سران شورای همکاری خلیج‌فارس در این نشست تأکید خواهند کرد که «بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه مشروعیت خود را از دست داده و هیچ جایی در آینده این کشور نخواهد داشت.» همچنین در بیانیه پایانی نشست، اوباما و سران شورای همکاری خلیج فارس به روند انتقال سیاسی فراگیر در سوریه که «حقوق تمامی اقلیت در آن حفظ شود» و تقویت «مخالفان میانه‌رو» دعوت خواهند شد. درخصوص یمن نیز حاضران در این نشست تأکید خواهند کرد که باید طرح شورای همکاری خلیج فارس و قطعنامه‌های سازمان ملل اساس راهکار بحران این کشور باشد. رهبران شورای همکاری خلیج فارس روز چهارشنبه با اوباما در کاخ سفید درخصوص تقویت شراکت و همکاری امنیتی گفت‌وگو کرده و روز بعد در کمپ دیوید برای اتخاذ اقدامات آتی و صدور بیانیه پایانی گردهم می‌آیند.

پولتیک

چرا عربستان پیشنهاد آتش‌بس داد؟

آرمین منتظری

دو روز پیش سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا اعلام کرد که عربستان پیشنهاد برقراری آتش‌بسی ۵ روزه در یمن را با هدف امدادرسانی به آسیب‌دیدگان مطرح کرده است. دیروز نیز حوثی‌ها اعلام کردند که در صورت پایبند بودن عربستان به آتش‌بس، نظر آنها مساعد است. شاید این سوال ایجاد شود عربستانی که تا به امروز همه راه‌های امدادرسانی به یمن را مسدود کرده و حتی برای ممانعت از فرود هواپیمای هلال‌احمر ایران اقدام به بمباران فرودگاه صنعا کرده بود، چرا به ناگاه با آتش‌بس ۵ روزه آن هم برای امدادرسانی موافقت کرده است؟! پس باید دلیل ماجرا را در جایی دیگر جست‌وجو کرد.

در هر جنگی شرایط به گونه‌ای پیش می‌رود که طرفین باید در یک بازه زمانی مشخص و معین دست به ارزیابی عملکرد خود در طول جنگ بزنند و نتیجه این ارزیابی و اتخاذ تاکتیک جدید براساس آن است که سرنوشت و آینده جنگ را مشخص خواهد کرد. اما سوال این است که این زمان معین و مشخص چگونه ایجاد می‌شود؟ این زمان معین معمولا نتیجه رخ دادن یک تحول خاص در روند جنگ است. معمولا روال این است که این زمان معین و مشخص را یکی از طرفین جنگ با اقدام خود ایجاد می‌کند. درواقع یکی از طرفین جنگ، بسته به قدرت و موقعیت خود، دست به اقدامی می‌زند که زمان ارزیابی ایجاد شود. درخصوص یمن، تقریبا اغلب تحلیلگران بر این باور هستند که عربستان نمی‌تواند تنها با حملات هوایی حوثی‌ها را از میان بردارد. علاوه بر این استراتژیست‌های نظامی نیز بر این عقیده‌اند که تا زمانی که زمین به اشغال درنیاید، پیروزی در جنگ حاصل نخواهد شد و عربستانی‌ها هم تا امروز اقدام به اعزام نیروی زمینی نکرده‌اند. در چنین شرایطی که عربستان تنها به حملات هوایی اکتفا می‌کند، این حوثی‌ها هستند که ابتکار عمل را در دست می‌گیرند و «زمان ارزیابی» را تعیین می‌کنند.

طی روزهای گذشته، حوثی‌های یمن، حملات مکرری را علیه برخی شهرهای مرزی عربستان صورت داده‌اند. این حملات برای عربستان سعودی مفهومی بسیار بیشتر از یک تهدید ساده دارد. نخستین معنی‌اش این است عربستانی که برای سرکوب شورشیان سوری دست به تشکیل یک ائتلاف از کشورهای عربی زده است، حالا حتی نمی‌تواند از خود در برابر حوثی‌ها محافظت کند. از سوی دیگر چنین حملاتی از سوی حوثی‌ها مفهوم موفقیت ائتلاف علیه یمن را در نظر افکار عمومی به شدت تیره و تار می‌کند. این در حالی است که عربستان به موفقیت در یمن نیازی حیاتی دارد. چراکه سرمایه عظیم سیاسی و نظامی را در این امر صرف کرده است.

حوثی‌ها هم باهوش عمل می‌کنند. آنها طی روزهای گذشته ضربات سنگینی را متحمل شده‌اند. نیروهای ائتلاف با حملات هوایی خود زیر ساخت‌های آنها را منهدم کرده‌اند. در چنین شرایطی حوثی‌ها استراتژی در اختیار گرفتن سرزمین را کنار گذاشته‌اند. حرکت حوثی‌ها به سمت مرز عربستان و حمله به شهرهای نجران و جیزان نشان می‌دهد که حوثی‌ها دیگر نمی‌توانند یا نمی‌خواهند در صنعا بجنگند. اما چرا حوثی‌ها به دو شهر نجران و جیزان در عربستان حمله کرده‌اند؟ حوثی‌ها به‌خوبی می‌دانند که حملات عربستان سعودی به یمن نه با هدف از میان بردن کامل حوثی‌ها که تنها برای اعمال فشار بر حوثی‌ها و وادار کردن‌شان به پذیرفتن خواسته‌های عربستان صورت گرفته است. انهدام زیرساخت‌های حوثی‌ها و ادامه حملات سنگین هوایی علیه آنها تنها با این هدف انجام می‌شود که آنها خلع سلاح شده و درنهایت مجبور شوند به مذاکره تن بدهند. البته مذاکره‌ای که نتیجه آن پذیرش خواسته‌های عربستان باشد.

در واقع پیشنهاد آتش‌بس از سوی عربستان نه به‌دلیل امدادرسانی که به‌دلیل حملات راکتی بوده است که حوثی‌ها طی روزهای اخیر در شهرهای نجران و جیزان صورت داده‌اند. حوثی‌ها می‌دانستند که این اقدام می‌توانست دو واکنش از سوی عربستان را به دنبال داشته باشد. نخست این که عربستان با آتش‌بس موافقت کند و دوم این که عربستان حمله زمینی به یمن را آغاز کند. حوثی‌ها اما می‌دانند که حمله زمینی عربستان به یمن باعث تلفات نیروهای عربستانی خواهد شد. علاوه بر این بعید است که دیگر کشورهای عضو ائتلاف با حمله زمینی عربستان به یمن موافقت کنند و در این حمله مشارکت کنند. بنابراین تنها راه پیش پای عربستان در شرایط حاضر آتش‌بس است. در میانه این آتش‌بس حوثی‌ها می‌توانند تجدید قوا کرده و اگر قرار به آغاز مذاکره‌ای متصل به این آتش‌بس باشد، از موضع قدرت وارد مذاکرات شده و تا آن جا که می‌توانند کمتر امتیاز دهند. البته عربستان یک راه دیگر هم دارد و آن این که همچنان به حملات هوایی خود علیه حوثی‌ها ادامه دهد و حوثی‌ها هم در پاسخ شهرهای مرزی عربستان یعنی نجران و جیزان را هدف بگیرند که در این صورت شاید در آینده شاهد حمله زمینی محدود عربستان در امتداد مرزهایش با یمن باشیم که مسلما این حمله از سر اضطرار انجام خواهد شد و عربستان در این حمله تنها خواهد بود.